

A korlátok lebontása

A fogyatékkal élő személyek és
szavazati joguk az európai parlamenti
választásokon

Előadó: Krzysztof Pater

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

BEVEZETÉS

A fogyatékossgal élő személyek szavazati jogainak biztosítása

Minden felnőtt európai személynek – köztük a fogyatékossgal élőknek is – joga van ahhoz, hogy szavazzon a nemzeti és az európai parlamenti választásokon. Ez a jog számos kötelező erejű jogi dokumentumon alapul, többek között az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatán, a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményen, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartáján.

Sajnálatos módon EU-szerte számos fogyatékkal élő személy nem gyakorolhatja teljes körűen a szavazati jogait. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) egyik jelentésében a szerző, Krzysztof Pater úgy becsüli, **hogy a nemzeti szabályok 16 uniós országban körülbelül 800 000 uniós állampolgárt fosztanak meg jogilag – fogyatékossguk vagy mentális egészséggel kapcsolatos problémáik miatt – az európai parlamenti választásokon való szavazati joguktól.**

Ezek a személyek és több millió más polgár számos okból nem tudnak szavazni. Például számos fogyatékossgal élő számára a lakóhelye alapján jelölnek ki olyan szavazóhelyiséget, amely nem képes kielégíteni a szükségleteiket. Ha lenne rá lehetőségük, sokan más szavazóhelyiséget választanának. Azonban 12 uniós országban a nemzeti szabályozás nem teszi lehetővé a szavazók számára, hogy más szavazóhelyiségben szavazzanak, ha lakóhelyük nem változik.

A választási lehetőségek hiánya

Továbbá, noha számos fogyatékossgal élő személy csak korlátozottan tud önállóan mozogni, nyolc uniós ország nem biztosít alternatívát – például postai úton történő szavazást, elektronikus szavazást vagy mozgóurnás szavazást – a szavazóhelyiségben történő szavazás mellett.

A vak szavazók 18 uniós országban semmilyen módon nem tudnak önállóan szavazni: helyette meg kell bízniuk a kísérőjüket, hogy a nevükben szavazzon.

Néhány uniós ország lehetővé teszi a meghatalmazás útján történő szavazást, amelynek során a fogyatékossgal élő személy megengedi egy másik személynek, hogy a nevében leadja a szavazatát. De a meghatalmazás útján történő szavazás definíció szerint nem teszi lehetővé a fogyatékossgal élő személyek számára, hogy önállóan gyakorolják szavazati jogukat, és ilyen értelemben nem jelent megfelelő alternatívát.

A hozzáférhető információk hiánya szintén elveszi a kedvet a szavazástól. Például a fogyatékkal élők elrettentheti

a szavazástól, ha nincsenek tisztában a szavazóhelyiségben betartandó konkrét szabályokkal, vagy valamilyen fizikai akadállyal szembesülnek.

Az EGSZB jelentése arra a következtetésre jut, hogy ha bevezetnék a különböző országokban már bevált gyakorlatokat, akkor minden fogyatékkal élő uniós polgár számára teljes mértékben lehetséges lenne, hogy demokratikus jogát gyakorolva a számára legalkalmasabb módon szavazzon.

Az EGSZB javasolja az európai parlamenti választásokról szóló jelenlegi uniós szabályozás módosítását oly módon, hogy az garanciákat tartalmazzon a fogyatékossgal élő személyek szavazási lehetőségeire vonatkozóan.

A teljes jelentés az EGSZB weboldaláról érhető el. A dokumentum átfogóan bemutatja a jelenlegi helyzetet és ismerteti, miként lehet, hogy a fogyatékossgal élő személyek szavazati joga Európában csak részben védett. Ez a brosúra a jelentés megállapításait foglalja össze.

AZ EMBERI JOGOK
EGYETEMES NYILATKOZATA

AZ EURÓPAI UNIÓ
ALAPJOGI CHARTÁJA

A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ SZEM
JOGAIRÓL SZÓLÓ EGYEZMÉNY

NÉHÁNY BEVÁLT GYAKORLAT

Minden uniós országban történtek előrelépések a fogyatékossgal élő személyek szavazási lehetőségeit illetően.

AUSZTRIA

Ausztriában minden településnek és Bécs minden kerületének rendelkeznie kell legalább egy olyan szavazóhelyiséggel, amely megközelíthető a fogyatékossgal élő személyek számára.

BELGIUM

Belgiumban a fogyatékossgal élő szavazók egy speciálisan átalakított, számukra megközelíthető helyen elhelyezett szavazófülkét használhatnak. A fülke még a szavazóhelyiségen kívül is elhelyezhető.

BULGÁRIA

Bulgáriában a Központi Választási Bizottság elérhetővé tesz egy filmet a weboldalán, amely ismerteti a szavazási eljárásokat a fogyatékossgal élő személyek számára. Ez jelnyelvi fordítást is tartalmaz.

CIPRUS

Ciprus úgy döntött, hogy a szavazólap mérete legfeljebb 16 x 70 cm lehet, ami megkönnyíti a szavazólap kitöltését.

CSEH KÖZTÁRSASÁG

A Cseh Köztársaságban egy általános tájékoztató füzetet készítenek különböző formátumokban, a különböző típusú fogyatékossgal élő személyek szükségleteihez igazítva.

DÁNIA

Dániában az idő előtti szavazás lehetőségeinek széles skálája mindenki számára lehetővé teszi, hogy a kijelölt szavazóhelyiségekben előre – legkorábban a szavazás előtt három héttel, legkésőbb pedig a szavazás előtt két nappal – szavazzon. Az idő előtti szavazás lehetősége különösen hasznos a fogyatékossgal élő személyek számára, akiknek a szavazáshoz gyakran előkészületekre van szükségük.

ÉSZTORSZÁG

Észtországban minden polgár szavazhat elektronikusan.

FINNORSZÁG

Finnországban az Igazságügyi Minisztérium finanszírozza egy Braille-írással választási tájékoztató füzet kiadását.

FRANCIAORSZÁG

Franciaország egyike azoknak az országoknak, amelyek lehetővé teszik, hogy nem szavazó személyek (például gyermekek) segítsenek szavazni a fogyatékossgal élő felnőtteknek.

GÖRÖGORSZÁG

Görögországban minden polgárnak kötelező szavaznia. Mivel azonban a kötelező szavazás gyakran stresszt jelent a fogyatékossgal élő személyek számára, a görög hatóságok nagyon rugalmasak a szabály alkalmazásakor.

HOLLANDIA

Hollandiában a szavazók használhatnak nagyítót, amelyet valamennyi szavazóhelyiségben biztosítanak.

HORVÁTORSZÁG

Horvátországban a szavazók igazolást kaphatnak, amelynek birtokában bármely szavazóhelyiségben szavazhatnak. Ez lehetővé teszi a fogyatékossgal élő személyek számára, hogy feltérképezzék, mely szavazóhelyiségben áll rendelkezésre segítség.

ÍRORSZÁG

Írországbán a tartós ápolást-gondozást nyújtó intézményekben élő szavazók kérhetik egy speciális szavazójegyzékbe történő felvételüket. Sikeres kérelem esetén speciális választási tisztviselők látogatják meg egyénileg a kérelmezőket, hogy regisztrálják a szavazataikat.

LENGYELORSZÁG

Lengyelországban „zárt szavazóköröket” szerveznek azokban a kórházakban és tartós ápolást-gondozást nyújtó intézményekben, amelyekben legalább 15 személy tartózkodik.

LETTORSZÁG

Lettországban – 10 másik uniós országhoz hasonlóan – a szavazókat semmilyen körülmények között sem lehet megfosztani a szavazati joguktól.

LITVÁNIA

Litvániában a Központi Választási Bizottság egy online térképet biztosít, amely azonosítja a korlátozott mozgásképességű személyek számára leginkább alkalmas szavazóhelyiségeket.

LUXEMBURG

Luxemburgban a szavazók akár a választási bizottság egyik tagját is megjelölhetik saját segítőjükként.

MAGYARORSZÁG

A fogyatékossgal élő személyek Magyarországon legkésőbb a választás előtt két nappal jelezhetik az akadálymentes szavazóhelyiség iránti igényüket.

MÁLTA

Máltán minden szavazóhelyiségben lennie kell hanglejátszóknak és egy Braille-írással készített sablonnak, amely felsorolja a szavazólapon szereplő jelölteket és pártokat.

NÉMETORSZÁG

Németországban a vakok CD-vel kísért szavazólapsablonokat rendelhetnek. A CD utasításokat tartalmaz a sablon használatára vonatkozóan, valamint hivatalos választási információkat Braille-írással.

OLASZORSZÁG

Olaszországban a mozgáskorlátozott személyek számára a helyi hatóságok biztosítják a szállítást egy megfelelő szavazóhelyiséghez.

PORTUGÁLIA

Portugáliában minden olyan szavazatot figyelembe vesznek, amely egyértelműen jelzi a szavazó szándékát, még akkor is, ha a szavazólapon a jelölés a jelölőnégyzeten kívül van.

ROMÁNIA

Románia lehetővé teszi, hogy a szavazók a szavazólapon a választási bizottságtól kapott bélyegzővel jelöljék meg a jelölt nevét.

SPANYOLORSZÁG

Spanyolországban az olyan fogyatékossggal élő személyek, akik nem tudnak eljutni a postahivatalba, hogy postai úton történő szavazást kérjenek, közjegyzőt hívhatnak. Ez a tisztviselő ingyenesen meghatalmazást ad a szavazó által kijelölt személynek a postai úton történő szavazás követelményeinek teljesítésére.

SVÉDORSZÁG

Svédországban azok a szavazók, akik postai úton történő szavazáshoz kaptak szavazólapot, meggondolhatják magukat, és a választás napján személyesen is leadhatják szavazólapjukat a szavazóhelyiségben.

SZLOVÁKIA

Szlovákiában gondoskodnak arról, hogy a fogyatékossggal élő szavazók tartós gondozását végző személyek a gondozottal együtt, ugyanazt a mozgóurnát használva szavazhassanak.

SZLOVÉNIA

Szlovéniában az érintett minisztériumok minden választás előtt közleményt küldenek a kórházaknak és a tartós ápolást-gondozást nyújtó intézményeknek, amelyben felsorolják, hogy hány lakó vagy beteg gyakorolhatja szavazati jogait.

Az uniós országokban a felsorolt előrelépések dacára még sokat kell tenni annak érdekében, hogy valamennyi uniós polgár – köztük a fogyatékossggal élő személyek – számára garantáltan elérhető legyen az általuk igényelt szavazási lehetőségek.

A SZAVAZÁST NEHEZÍTŐ JOGI ÉS TECHNIKAI KORLÁTOK

Annak érdekében, hogy védjék az intellektuális képességzavarral élő vagy mentális egészségi problémával küzdő polgárok érdekeit, az uniós országok a törvényes gyámság különböző típusait teszik lehetővé, a gondozottak képességei alapján.

Például a teljes körű gyámság alatt álló személyek esetén a gyám hoz meg szinte minden döntést a gondozott számára, míg a részleges gyámság alatt álló személyek esetén a gyám az egyéni helyzettől függően hoz meg bizonyos döntéseket.

Kilenc uniós országban a jogrendszer automatikusan visszavonja a szavazati jogokat egyes, teljes körű gyámság alatt álló személyektől, míg hét országban az adott személy bírósági értékelése alapján lehetséges a szavazati jogtól való megfosztás. 11 uniós országban az egyéneket semmilyen körülmények között sem lehet megfosztani szavazati joguktól. Országonként nagy eltérés

mutatkozik azoknak a fogyatékos-sággal élő személyeknek a számában, akik nem tudnak szavazni.

Portugáliában körülbelül 100 fogyatékos-sággal élő személy nem gyakorolhatja a szavazati jogát, míg más országokban a számuk akár a 300 000 főt is elérheti.

Az utóbbi években az uniós országok jellemzően eltávolodtak attól, hogy automatikusan visszavonják a szavazati jogokat. A nemzeti jogrendszerek kis számú esetben inkább korlátozzák ezeket a jogokat, a vonatkozó döntést pedig egy bíróság hozza meg, eseti alapon. Néhány ország minden korlátozást eltörölt.

Az Európai Parlamentnek és más uniós intézményeknek segíteniük kell abban, hogy a tagállamok jogrendszerében felgyorsuljon ez a változás. A cél az, hogy eltöröljünk a fogyatékos-sággal élő személyek szavazati jogaira vonatkozó összes jogi korlátozást.

A szavazati jogok technikai korlátai

Az állami hatóságok felelősek azért, hogy a választásokról információkat biztosítsanak a fogyatékossgal élő személyek számára, a szükségleteikhez igazított formátumban. A nemzeti jog azonban gyakran nem követeli meg kifejezetten az ilyen információk biztosítását.

A választásokkal kapcsolatos információk magukban foglalják a választás dátumát, az alapvető szabályokat, a szavazási módokat és a fogyatékossgal élő személyekre vonatkozó speciális eljárások részleteit. A hatóságoknak figyelembe kell venniük továbbá a különböző fogyatékossgai típusokat, és az információkat hozzá kell igazítaniuk például a vakok, a látássérültek és a síkettek szükségleteihez.

A jelentés megjegyzi, hogy a hatóságoknak együtt kell működniük a fogyatékosokat képviselő szervezetekkel annak biztosítása érdekében, hogy minél hatékonyabb legyen a tájékoztatás. Fontos például, hogy könnyen meg lehessen találni a fogyatékossgal élő személyek igényeit kielégítő szavazóhelyiségeket.

Az is fontos, hogy a fogyatékossgal élő személyek számára ne kizárólag a közszolgálati média és az internet nyújtson tájékoztatást a szavazásról. A jelentés szerint a hatóságoknak ehelyett a különböző fogyatékossgai típusokhoz igazított módon kell közvetíteniük az információkat. A képek gyakran hatékony módszert jelentenek arra, hogy elérjük az intellektuális képességzavarral élő személyeket, bár az uniós országok ritkán élnek ezzel a módszerrel.

A szavazóhelyiségben

A választói részvétel legáltalánosabb formáját a szavazóhelyiségben történő szavazás jelenti. Az Unióban található szavazóhelyiségek döntő többsége azonban nem igazodik teljes körűen a különböző típusú fogyatékossgal élő személyek szükségleteihez.

Bár 11 uniós országban kötelező minden szavazóhelyiséget úgy átalakítani, hogy megfeleljen a fogyatékossgal élő személyek igényeinek, közelebbről vizsgálva kiderül, hogy az „akadálymentesség” gyakran azt jelenti, hogy nem áll fizikai akadály a kerekesszékek útjában. Ez a szűk látókörű megközelítés figyelmen kívül hagy számos problémát, például a vakok szükségleteit.

Mivel a szavazóhelyiségeket nem lehet gyorsan hozzáigazítani a fogyatékossgal élő személyek szükségleteihez, az a legjobb megoldás, ha lehetővé tesszük, hogy a fogyatékossgal élő

személyek más szavazóhelyiséget használjanak, ha a szavazóhelyiség kijelölése a lakóhelyük alapján történt. A jelentés szerint a váltást lehetővé tevő adminisztratív eljárásnak egyszerűnek és gyorsnak kell lennie.

Az is fontos, hogy az összes fogyatékossgal élő szavazó meg tudja választani, ki legyen az a személy, aki a szavazóhelyiségben segíti. Számos ország olyan feltételeket határoz meg a segítők kiválasztásához, amelyek aligha indokoltak.

Hatékony intézkedésnek számít továbbá a hivatalos tájékoztatóknak és a szavazólapok másolatának kihelyezése – megfelelő méretben és olyan magasságban, ahol azok könnyen elolvashatók; az információk elérhetővé tétele Braille-írással; valamint jelnyelvi tolmács online igénybevételének lehetővé tétele.

A szavazólap

Gyakran a szavazat leadásának módja határozza meg, hogy a fogyatékossgal élő személyek képesek-e önállóan szavazni. A szavazólap kialakítása és a szavazás módja gyakran olyan nehézségeket jelentenek, amelyeket a fogyatékossgal élő személyek nem tudnak leküzdeni. Ilyenkor egy másik személyt kell megkérniük szavazatuk leadására, ami szembemegy a titoktartás elvével.

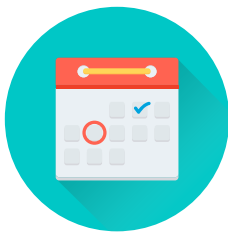
A jelölt nevének vagy regisztrációs számának kiírása vagy a választott név bekarikázása is jelentős akadályt jelenthet azok számára, akik csak korlátozottan tudják használni a kezüket.

A legalkalmasabb megoldás, ha a választók úgy választhatnak, hogy „X”-et vagy hasonló jelet írnak egy kellően

nagy méretű jelölőnégyzetbe. A vakok, látássérültek vagy olyan személyek számára, akik tollal nehezen tudnak olvashatóan írni, gyakran az a legjobb megoldás, ha a szavazólapokhoz speciális borítót csatolnak, amely Braille-írással vagy könnyen olvasható tájékoztatót tartalmaz.

Ha a fogyatékkal élő választóknak több kártya közül kell kiválasztaniuk egy kártyát egy politikai párt nevével, akkor a betűméretnek kellően nagynek kell lennie, továbbá minden kártyát Braille-írással is ki kell nyomtatni.

Az intellektuális képességzavarral élő szavazók számára az a legjobb, ha tájékoztatásukhoz egyszerű mondatokat vagy illusztrált utasításokat alkalmaznak.

Idő előtti szavazás

10 uniós ország legalább a szavazók bizonyos csoportjai számára lehetőséget kínál az előzetes szavazásra, valamely kijelölt szavazóhelyiségben. Ezek a helyiségek olyan épületekben találhatók, amelyek igazodnak a korlátozott önálló mozgásképesességű személyek szükségleteihez.

A legtöbb országban az idő előtti szavazás nem igényel adminisztratív lépéseket: a választók egyszerűen nyitvatartási időben felkeresik a szavazóhelyiséget. Egyes országok azonban megkövetelik, hogy az idő előtti szavazók előzetesen regisztráljanak.

Az idő előtti szavazás eredményesen segíti a fogyatékossgal élő személyeket abban, hogy részt vegyenek a választásokon. A helyi hatóságoknak pedig több időt enged arra, hogy megszervezzék a fogyatékossgal élők szavazóhelyiséghez szállítását.

A tartós ápolást-gondozást nyújtó intézményekben a munkanapon történő idő előtti szavazás megkönnyíti a szavazási folyamatot. Általában a személyzet több tagja érhető el, mint vasárnap, ami a hagyományos választási nap a legtöbb országban.

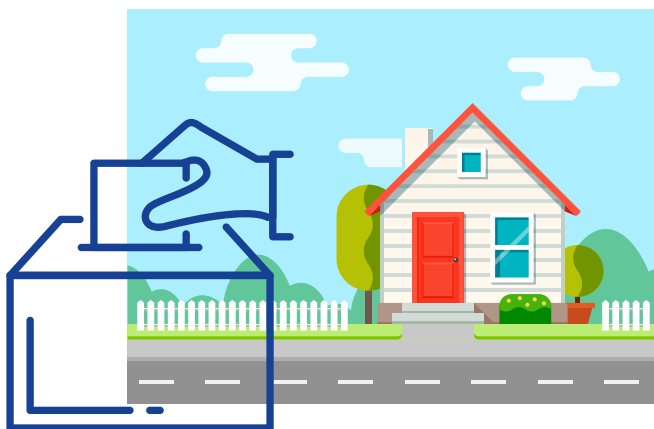

Postai úton történő szavazás

Bizonyos uniós országok lehetővé teszik az országban tartózkodó szavazók számára, hogy előre megkapják a szavazólapot, személyesen kitöltsék azt, majd postázzák a szavazóbizottság számára.

A postai úton történő szavazás számos fogyatékossgal élő személy számára jelentősen megkönnyíti a szavazási folyamatot. Ennek a módszernek az alkalmazhatósága azonban többek között a regisztrációs folyamat egyszerűségén és a díjmentességen múlik.

A postai úton történő szavazásra regisztráló szavazóknak nemcsak a szavazólapot kell megkapniuk, hanem utasításokat is, a konkrét fogyatékossgai típusukhoz igazított formában. Például a vak vagy látássérült szavazóknak speciális Braille-borítókát, illetve útmutatót tartalmazó CD-ket kellene kapniuk.

Mozgóurnás szavazás

A mozgóurnás szavazás eredményesen teszi lehetővé a szavazást a fogyatékos-sággal élő személyek számára. 17 uniós ország lehetővé teszi, hogy egy urnát vagy egy speciális szavazóborítékot szállítsanak a szavazó lakóhelyére, amelyen a szavazó használhat.

A szavazók akkor használhatják ezt a szavazási módot, ha fogyatékoságuk vagy egészségi állapotuk megakadályozza őket abban, hogy eljussanak egy szavazóhelyiségbe. Az ilyen szavazás hasznos továbbá a kórházakban vagy tartós ápolást-gondozást nyújtó intézményekben élők számára is.

A beteg vagy súlyos fogyatékos-sággal élő személyek számára megterhelő lehet órákat várni az urna megérkezésére, ezért a kiszállítás időkeretének rövidnek kell lennie.

Továbbá addig, amíg nem javul a szavazóhelyiségek akadálymentessége, a választási hatóságoknak meg kell fontolniuk annak lehetőségét, hogy elhelyezzenek egy kis urnát a szavazóhelyiségen kívül vagy annak bejáratánál, a korlátozott önálló mozgásképességű szavazók számára.

Meghatalmazás útján történő szavazás

Meghatalmazás útján történő szavazásról – a szavazati jog átruházásaként is ismert módszerről – akkor beszélünk, ha a szavazó felhatalmaz egy másik személyt arra, hogy a nevében szavazatot adjon le a szavazóhelyiségben. Erre csak négy uniós országban van lehetőség.

A meghatalmazás útján történő szavazás csak kiegészítő megoldást jelenthet azon fogyatékossgal élő személyek számára, akiknek nehézséget okoz a szavazat leadása, de nem használható fel kifogásként arra, hogy ne tegyék lehetővé valamennyi szavazó számára a választásokon való közvetlen és tényleges részvételt.

A választási folyamatban a szabálytalanságok elkerülése végett a hatóságoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk a szavazati jogok átruházásának módjára. A jelentés szerint erre megoldást jelenthet annak korlátozása, hogy egy személy hány ember nevében járhat el meghatalmazottként.

Elektronikus szavazás

Észtországban valamennyi polgár szavazhat elektronikusan, ami sok fogyasztékosággal élő észt számára a legalkalmasabb megoldás. Ez a rendszer azonban az ország állampolgárai és a nemzeti hatóságok közötti elektronikus kommunikáció átfogó keretébe illeszkedik.

Más országokban nincs értelme annak, hogy kizárólag a választások céljára felállítsanak egy ilyen rendszert. Eltekintve a biztonsági aggályoktól, más uniós országokban a hatóságok részéről jelentős beruházásokra lenne szükség annak érdekében, hogy felhívják a figyelmet erre a szavazási módra, valamint megfelelő és testre szabott tájékoztatást nyújtsanak a különböző fogyatékoságokkal élő személyek számára.

Kötelező szavazás

A szavazás három uniós országban kötelező. Ha ezekben az országokban a fogyatékossgal élő személyek az elégtelen előkészületek miatt nem tudnak szavazni, az jelentős stresszt jelenthet számukra, mivel félnek a szavazás elmulasztása okán kiszabható állami szankcióktól.

Ezeknek az országoknak gondoskodniuk kell olyan megoldásokról, amelyek lehetővé teszik valamennyi fogyatékossgal élő személy számára a választásokon való részvételt.

Más uniós országban történő szavazás

Minden uniós polgár, aki a származása szerinti uniós országtól eltérő uniós országban él, jogosult arra, hogy szavazzon az európai parlamenti választásokon. A szavazáshoz azonban előzetes regisztrációra van szükség.

Sok fogyatékossgal élő személy úgy érezheti, hogy a valamely hivatalban, személyesen történő regisztráció lehetetlen vagy rendkívül nehéz számára. A különböző típusú fogyatékossgokkal élő személyek szükségleteihez alkalmazkodva más regisztrációs módszereket is be kell vezetni, és folyamatosan bővíteni kell a kínálatot.

Fontos, hogy a szavazót elég legyen csak egyszer nyilvántartásba venni, és a későbbi választásoknál ne kelljen megismételni az eljárást. A szavazásra történő regisztráció határidejét szintén harmonizálni kell az Unióban: jelenleg van, ahol a választás előtti 90. napot, és van, ahol a választás előtti 5. napot tekintik határidőnek.

A tartós ápolást-gondozást nyújtó intézményekben és kórházakban élő személyek szavazása

Az öregedő társadalmakban a demográfiai változások oda vezetnek, hogy folyamatosan növekszik a napi 24 órás gondozást végző intézményekben élő vagy hosszú távú kórházi kezelés alatt álló személyek száma. Az uniós országok csaknem egyharmadában azonban az ilyen intézményekben élő személyeknek nincs lehetőségük arra, hogy részt vegyenek a választásokon.

Más uniós országokban elméletileg lehetséges ugyan a szavazás ezekben az intézményekben, a gyakorlati kivitelezés azonban rengeteg támogatást igényel a szavazó családjától. Csupán hét uniós ország biztosít az ilyen szavazók számára speciális szavazóhelyiséget.

A nemzeti hatóságoknak kiemelt figyelmet kell fordítaniuk annak biztosítására, hogy ezek a személyek szavazhassanak. Ha egy intézményben legalább 50–100 személy tartózkodik, akkor a legjobb megoldást egy „zárt szavazókör” létrehozása jelenti. Kevesebb személy esetén egy mobil választási bizottság biztosíthat mozgóurnát. A jelentés szerint az ágyhoz kötött személyeknek minden esetben hozzá kellene férniük egy mozgóurnához a szavazás érdekében.

A betegek gyakran jelentősen függővé válnak a személyzettől, ami azzal a kockázattal jár, hogy a választó döntése esetleg nem teljes mértékben önálló. A szavazóbizottságoknak ügyelniük kell arra, hogy a szavazók számára lehetővé tegyék az önálló szavazást.

TELJES KÖRŰ SZAVAZATI JOG MINDENKI SZÁMÁRA

Az itt összefoglalt EGSZB-jelentés célja nem az, hogy kritizálja bármelyik uniós országot. Inkább ösztönözni szeretné a nemzeti hatóságokat arra, hogy közösen vizsgálják meg, miként lehet garantálni a polgárok teljes körű politikai jogait az egyik legkiszolgáltatottabb csoport esetében, mondja Krzysztof Pater, az EGSZB előadója.

A jelentés nem kínál az uniós országok által azonnal alkalmazható, átfogó megoldást sem. Inkább rávilágít a probléma egészére, és ismertet számos lehetséges megoldást, amelyet az uniós országok a nemzeti választási hagyományaiknak megfelelően kiválaszthatnak, illetve kidolgozhatnak és végrehajthatnak.

A fogyatékossgal élő személyeknek nemcsak teljes értékű szavazati joggal kell rendelkezniük, hanem arra is lehetőséget kell biztosítani számukra, hogy a nekik legalkalmasabb módon szavazhassanak. Az Európai Parlamentnek vezető szerepet kell betöltenie olyan jogszabályok kidolgozásában, amelyek ezt megvalósítják.

Az „A fogyatékossgal élők tényleges jogai arra, hogy szavazzanak az európai parlamenti választásokon” című teljes EGSZB-jelentés itt érhető el az EU mind a 24 hivatalos nyelven: www.eesc.europa.eu/the-real-right-of-persons-with-disabilities-to-vote-in-EP-elections

TOVÁBBI TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK

Az EGSZB weboldala
www.eesc.europa.eu

Az EGSZB elnökének honlapja
www.eesc.europa.eu/president

www.eesc.europa.eu/facebook

www.eesc.europa.eu/twitter

www.eesc.europa.eu/youtube

www.linkedin.com/company/european-economic-and-social-committee

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Felelős kiadó: A látogatásszervezés és kiadványok osztálya
EESC-2019-21-HU

www.eesc.europa.eu

© Európai Unió, 2019

A sokszorosítás a forrás megnevezésével engedélyezett.

A fotók / illusztrációk bármilyen formában történő felhasználásához vagy sokszorosításához közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától (tulajdonosaitól) kell engedélyt kérni:

- 1 o. & 2 o. - © Shutterstock.com/tsvetina_ivanova
5 o. - © Shutterstock.com/mayrum & © Shutterstock.com/Astrovector
6-10 o. - © Shutterstock
12 o. - © Shutterstock.com/mayrum & © Shutterstock.com/Studio_G
13 o. - © Shutterstock.com/Maanas
15 o. - © Shutterstock.com/Pro Symbols & © Shutterstock.com/Astrovector
16 o. - © Shutterstock.com/mayrum & © Shutterstock.com/Enmaler
17 o. - © Shutterstock.com/hvostik
18 o. - © Shutterstock.com/YummyBuum
19 o. - © Shutterstock.com/Artram
20 o. - © Shutterstock.com/iilpos
21 o. - © Shutterstock.com/Sapann Design

Print:
QE-03-19-084-HU-C
ISBN 978-92-830-4389-8
doi:10.2864/168274

Online:
QE-03-19-084-HU-N
ISBN 978-92-830-4368-3
doi:10.2864/206472

HU